Ч. 147 — Второк 5 (17) липня 1894. — Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Що каже Лев Толстой про союз францусько-росийский?

Славний письменник росийский Лев Толстой, знаний і нашим читачам з декотрих своїх оповідань народних, поміщає тепер в лондоньскій часописи Daily Chronicle розправу о християньстві і любови вітчини. В тій розправі говорить він і о францусько-росийскім союзі. Хто лиш троха слідить за обявами руху в Европі, той замітив сей якийсь фальшивий настрій, що одушевляє Французів і Росиян від часу кронштадского і тулоньского торжества. Численні обяви крикливої радости з тої нагоди вважає Лев Толстой негідною і обурюючою комедиєю.

Францусько-росийскі торжества в Кронштаді, Тулоні і Парижи — каже росийский письменник і фільозоф — спершу мене і богато инших бавили, потім здивували, а вкінци обурили. Глядаючи причин тих подій, дійшов я до такого висновку: Сотки літ Росияни і Французи жили і знали про себе; аж нараз тому два роки приїхала французска ескарда до Кронштаду, де богато їли, пили і дурні бесіди говорили; відтак минувшого року в Тулоні росийска ескадра і еї офіцири богато їли, пили і балакали. По тих подіях стало ся таке, що не лише ті всї, що їли, пили і балакали, але кождий, хто притім був, а навіть сї, що лиш про се чули або читали, цїлі міліони Росиян і Французів уявили собі, що себе взаїмно дуже полюбили, то значить, що всї Росияни люблять всїх Французів, а всї Французи всїх Росиян.

Толстой порівнує сей хоробливий обяв з епідемією психічною, яка недавно була серед росийских селян: нарід почав вірити в то, що неславом настане конець сьвіта, отже їли, пили і не робили нїчого. Алеж епідемія францусько-росийска — каже Толстой — далеко небезпечнїйша, бо хоч обі примирені держави кажуть собі все, що дуже люблять мир, але обі узброєні від голови до ніг. Всї держави запевнюють, що хотять мира; тимчасом ті запевненя виглядають так, як коли б хто прийшовши в товариство зовсїм спокійне, зачав запевнювати кождого з окрема, що єго не хоче бити. Очевидно нїхто не буде вірити такій мові; а подібно діє ся і з тими францусько-росийскими запевненями і з тим цїлим сердечним порозумінєм, котре на дїлї не може мати иншої цїли, як лише намовити царя против єго волї до війни.

Відтак розважає Толстой справу, яка шкода може вийти з тих голосних обявів симпатиї. Дуже цїкавий погляд єго в тій справі. Росийско-турецку війну — каже він — попередили подібні штучні а фатальні симптоми, перед самою війною явила ся нагло любов до декотрих славяньских братів, про котрих сотки літ нїхто не чував, бо чейже Нїмцї, Французи і Анґлїйцї далеко нам близші, нїж жминя Сербів, Болгар і Чорногорців. Люди, як Аксаков і Катков, піддержували одушевленє; відбули ся гостини і торжества. В Москві зачали так, як тепер в Парижи: їсти, пити і балакати про згоду та мир, а про Туреччину нїхто й не згадував. Праса піддержувала одушевленє; правительство прилучило ся до того; появили ся дипльоматичні ноти і півурядові статї, а вкінци підняла ся Сербія. Праса брехала щораз більше, аж вкінци цар Александер II., котрий справді війни не любив, мусїв єї виповісти. І згинули сотки тисяч невинних людий. Тепер же все йде до чогось подібного, але ще гіршого. Найперше — каже Толстой — серед звуків марсиліянки і царского імну, ґенерали і міністри взносять тоасти на честь обох армій і фльот; часописи оголошують ріжні брехнї; дармоїди, що не знають, чим час забити, голосять промови патріотичні, підюджують до ненависти против Нїмців, аж вкінци цар Александер III., мимо своєї любови до мира не буде міг оминути війни, до котрої праса і публична опінія пре неповздержимо. І ми анї не оглянемо ся, як надійде зловіща вітска про війну. Нехай амбасадор росийский в Парижи править о любови до гарної Франциї зі склянкою шампана в руцї, десять міліонів Росиян протестує против такої облуди і брехнї.

Толстоя погляди всїм знані, як незвичайно оріґінальні. І тепер ті єго вискази декому не подобають ся і не переконують, а таки не можна сказати, щоби погляди ті не були характеристичні.

Перегляд політичний.

Neue freie Presse пише: Справу дальшого удержаня виїмкового стану в Празї і в околици буде небавом розважати правительство. Стан виїмковий заведено дня 12 вересня м. р. Сеґож року 12 вересня що найменче часть зарядежь виїмкових буде знесена, бо дїяльність присяжних судів можна скасувати розпорядженєм правительственним лише на один рік, а на довше не можна. Правительство не жадало від Ради державної права до продовженя розпорядженя поза 12 вересня, тому оно стратить

---

25)

Матій Сандорф.

(Повість Юлія Верна).

(Дальше).

— Будьте ласкаві, пане, зайдіть близше — сказав Поент Пескаде — представленє зараз розпочинає ся.

— Та бо я тут, як бачу, сам один — запримітив молодий мужчина щирим голосом.

— Мій пане — відповів Поент Пескаде гордо — правдиві артисти не дивлять ся на то, кілько публики, але яка она.

— То позвольте-ж.... відозвав ся молодий мужчина і витягнув свою мошонку.

Виймив з неї два риньскі і положив на цинову тарілку, що стояла в кутику на підвисшеню.

„Благородне і щире серце“ — подумав собі Поент Пескаде, а обернувшись відтак до свого товариша кликнув до него:

— Ходім бороти ся, Капе Матіфу, ходім бороти ся! Нехай отсей пан побачить щось за свої гроші.

Саме тогди, коли сей одинокий гість французскої і провансальскої арени мав зайти до середини, він кудись побіг. Побачив як-раз ту молоду дївчину з єї батьком, що чверть години перед тим стояла коло гусляра. Отсей молодий мужчина і та молода дївчина мали, видко, однакові гадки, бо она дала милостиню циганови, а він знов дав акробатам. Але мабуть не та згідність в гадках заставила молодця покинути акробатів і лишити гроші, заплачені за своє місце, та побічи за дївчиною в тім напрямі, де она посеред товпи щезла єму з очий.

— Паноньку!... Паноньку! — кликав за ним Поент Пескаде. — А гроші! Та-ж ми їх ще собі не заробили! А то що знов!... Куди він так пігнав ся?... Вже й щез? ....Чуєте паноньку!

Надармо шукав він своєї „публики“. Десь єму втекла. Глянув відтак на Капа Матіфу, котрий так само, як і він, стояв здивований і лиш рот роззявив.

— І то як-раз, коли ми хотїли розпочинати! — промовив наконець велит. Нема щастя!

— То зачинаймо мимо того! — відповів Поент Пескаде і зійшов по східцях до арени.

Оттаким способом, показуючи свої штуки перед порожними лавками — котрих, мимоходом сказавши, також не було — хотїли они бодай заробити собі гроші.

Як-раз в отсю пору роздав ся на греблях порту пустий крик. Всї бігли в ту сторону, як до моря, а з кілька сот грудий роздав ся один голос:

„Трабоколоо!... Трабокольо!“

Надійшла була хвиля, коли мале судно мали пускати на воду. Така подія розбуджує завсїгди цїкавість публики і притягає єї. Цїла площа і греблї, ще перед хвилею повні людий, зробились порожні і все побігно до верфти, з котрої мали спускати судно.

Поент Пескаде і Матіфу зміркували, що під сю пору, певно нїхто до них не зайде. А що їх брала охота відшукати того одинокого чоловіка, котрий мало що вже не зайшов до їх буди, пішли й собі, не замкнувши навіть буди. Та й на що єї замикати? Пішли отже також до верфти.

А верфта була поза ґружівским портом на самім кінчику клина, де беріг спадистий і вкритий піною розбиваючих ся об него филь.

Поент Пескаде і Кап Матіфу, розпихаючи людий ліктями, дістали ся аж до найпершого ряду. Такої глоти, як тут, не дожили они навіть на своїх бенефісових представленях.

Від трабоколя відоймили вже були з єго боків всї підпори і він готовий вже був сунути ся на воду. Якор висїв вже, де повинен; треба єго було лиш спустити, коли судно сподом всуне ся у воду, а тогди оно спинилось би і не поплило би за далеко. Трабоколю був значений лиш на пятьдесять тон [1]), а всеж-таки виглядав на досить значну масу, бид котрої треба було добре забезпечитись і стеречи ся. На позадній палубі станули два робітники

[1]) Тонна або бочка, вага, значить 1000 кільоґрамів. Кождий корабель мусить бути значений, яку вагу може удвигнути.

свою силу дня 12 вересня с. р. О скілько инші розпорядженя правительство задержить, не знати ще.

В праві загального страйку в Америці доносять з Нового Йорку, що Дебе, провідник страйкуючих робітників від зелізниць заявив, що безроботе тих робітників уже скінчило ся. З Чікаґо донесли минувшої суботи, що всї робітники згодили ся на суд мировий, але зажадали, щоби приняли наново всїх робітників до роботи. — В Калїфорнії в Сакраменто оголошено стан облоги. Робітники стріляли до войска, а войско до них. Два робітники згинули, шість є тяжко ранених.

Новинки.

Львів дня 16 липня.

— **В справі льокальної зелїзниці Львів-Янів** видало львівске Намістництво такий едикт: „Ц. к. Намістництво подає сим до загальної відомости, що зложена з порученя мінїстерства торговлї з дня 16 червня 1894 р. ч. 22.756 реамбуляційна комісия, взглядно розпорядженя ревізия траси і стацийна комісия, а також експропріяцийна розправа для проектованої галицким іпотечним банком в спілцї з гр. Вільг. Сїминьским Левицким льокальної зелїзниці від стациї Львів-Клепарів (при зелїзници Львів-Белзець) до Янова, відтак з двірця державних зелїзниць у Львові до маючої побудувати ся коло костела сьв. Анни у Львові стациї — відбуде ся дня 6 серпня с. р. в Клепарові і Рясні польскій; дня 7 серпня с. р. в Рясні рускій, Карачинові, Козичах і Домажирі; дня 8 с. р. в Ямелнї Страдчи і Залїсю, а дня 9 серпня с. р. у Львові. Викази земель, що мають ужити ся на ту цїль, будуть виложені разом з плянами на 14 днїв відповідно до § 14 закона з дня 18 лютого 1878 р. (В. з. д. ч. 30) до перегляду в дотичних громадских урядах і канцелярнях настоятелів двірских обшарів, взглядно в маґістратї міста Львова. Заміти против намїреної експропріяциї як і против проєкту будови в загалї можуть бути внесені до 14 днїв до маґістрату міста Львова, до старостьв у Львові і в Городку або також при комісиї".

— **В товаристві обезпечень „Днїстер"** відбула ся дня 12 с. м. під проводом сов. Т. Бережницкого нарада в справі основаня товариства взаїмного кредиту „Днїстер" у Львові. Між зібраними бачили ми послів Романчука, др. Савчака, Вахнянина, Рожанковского, Гурика і дра Короля, майже всїх членів ради управляючої зі Львова і з провінциї і деяких львівских членів-основателїв „Днїстра". Статут товариства взаїмного кредиту „Днїстер" зібрані приняли в присутности нотарияльного субститута п. Романа Бачиньского і підписали списаний ним протол.

— **На „Спілкову касу щадничу і позичкову"** в Станїславові підписано вже 37 удїлів.

— **Тернопільска каса ощадности** роздїлила кілька нагород для осіб, що причинили ся до викритя виновника звістної крадежи квоти 24.800 зр. І так інспектор міскої полїциї, Скульский, одержав 300 зр., Текля Гляс, що помогла своїми зізнанями до висьлїдженя злодїя, дістала 250 зр., капралеви полїциї Самборскому признано 75 зр., ключникови в арештї судовім 50 зр. і дїєтариеви, що був протоколянтом при згаданім слїдстві судовім 25 зр.

— **За підпиранє** домашного промислу у Угнові, особливо фахової школи шевскої, рада міста Угнова ухвалила подякувати членови Видїлу краєвого Тад. Романовичеви і краєвому інспекторови промисловому Арнульфови Павратїлеви.

— **Бурі і гради.** Зі Шмиткова, в повітї сокальским, доносять, що дня 10 липня по полудни навістила тамошну охрестність туча з градом. Вода позаливала луги і позривала мости. Найбільшу шкоду наробив град, особливо в озиминї. Люди в розпуцї, бо се вже другий рік такий лихий. Тамтого року все погнило, сего-ж року і слота і град знищили засїви. — Дня 12 с. м. около 11 години в ночи навістили громади Добрівляни, Волю Якубову і сусїдні страшна буря з градом і дощем. Сильний вихор ломив дерева, повикладав збіже, а злива і град величини волоского горїха знищили всї засїви на поли. Очам представляє ся страшний вид. Люди ходили по полю, плакали і ломили руки з роспуки, бо треба знати, що сей передновок дуже тяжкий для наших селян... се вже четвертий рік неурожаю! — Буря, котра лютила ся над Львовом дня 12 с. м. около 11-ої години в ночи, ушкодила більше як пятьдесять лиций телефонїчних. Громи знищили в околици рогачок Личаківскої і Городецкої кількадесять стовпів телефонїчних і викликали перерву руху кількадесятьох стаций абонаментових. Дирекция почт і телеграфів зарядила сейчас направу ушкоджених линїй і привела їх до трех днїв цїлковито до руху.

Вистава краєва.

(Палата штуки і мавзолей Матейка).

Колись то їду я улицями Львова, а сонце гріє так, мов надолужити хоче слїтні днї. Думаю собі: „От би тепер побути з місяць на селї, де в горах між лїсами, та відітхнути иншим воздухом, а не львівским"! Така мене туга взяла за нефалшованим молоком, і болотом сельским, що я думкою полетів в Бескид і там сейчас почав курацию Кнайпа. Добре менї...

— Як ся маєте, пане...

Дивлюсь: передо мною знакомий сьвященик як раз зпід зеленого Бескида, про котрий я думав. І не сам він, а з донькою, на котру очевидно гірский воздух мав прекрасний вплив, бо сьвіжа була, як гірска вода...

— На виставу?

— На виставу.

— На довго?

— Доки всего не оглянемо.

— Дуже добре. Отже побудете з тиждень.

— Ей, нї, годї тиждень. А так два-три днї.

— Ну, то коли хочете справдї все бачити, мусите добре звивати ся, покупувати катальоґи, щоби скоро орієнтувати ся...

Мій знакомий в дальшій розмові почав нарікати на сїльске житє, на своє дошками забите село, куди цивілїзация пішки заходить, бо до зелїзницї дуже далеко, а навіть „людскої" дороги до села нема; де ґазети відразу за цїлий тиждень приходять, де велика нудьга і брак товариства доводять чоловіка до апатиї і т. д. Приїхав до Львова за вражінями, щоб троха відсьвіжити ум і фантазию. Єго донька, мимо свого прекрасного вигляду, в чім певно велика заслуга належала ся забитому дошками селу, мала також богато причин до нарікання... По тих їх словах моя туга за селом зробила ся нараз така маленька, що я єї вже навіть не чув.

Надїхав трамвай електричний.

— Може сядемо?

— Бою ся. Ще, борони Боже, яка пригода.... Я читав в ґазетах....

— Ет, що ґазети! Пишуть, що одного переїхало, а не пишуть, що тисячам нїчо не стало ся.

Мої знакомі не хотїли показати ся передо мною трусливими і сїли. Коли цїлі і ненарушені заїхали перед виставу, були зовсїм вдоволені з електрики, єї скорости і дешевости.

верфтові саме коло позадного машту, на котрім повівала дальматиньска хоругов, а два другі стояли на переді, щоби зараз спустити якор, коли буде потреба.

Як звичайно при спусканю кораблїв на воду, був і трабоколько обернений задною частию наперед; він держав ся на вимащенім милом помості ще лиш тим, що під него була підложена гальма. Треба було лиш виймити ту гальму, а корабель був би тогди сунув ся з гори на долину силою своєї ваготи. Зо шість робітників підбивало ще довбеньками підсунені з переду ще перед тим під судно кльоци, щоби оно передом підняло ся і могло опісля тим певнїйше і правильнїйше сунути ся у море. Всї з напруженою цїкавостию дивили ся на ту роботу і настала була загальна тишина.

В сїй хвили появив ся на закруті пригірка, що засланяє ґружівский порт від полудня, яхт ²) прогульковий. Був то корабель на 350 тон. Він хотїв переплисти попри пригірок, на котрім була верфта, щоби відтак легко заплисти до порту. А що вітер дув з північного всходу, то пер на него з боку так, що він потребував лиш плисти з вітром, щоби зайти до пристани. Не минуло і десять минут, як корабель мусїв звивати вітрила і підходив так скоро, що ріс таки в очах. Щоби заїхати якраз у сам вхід до порту, мусїв той корабель плисти попри верфту, з котрої мав спускати ся трабоколько. Єго мали тогди пустити, коли-б той яхт поминув дорогу, котрою мав поплисти спущений трабоколько. Коли-б так зійшли ся оба кораблї і вдарили об себе, то певно не було би обійшло ся без великого нещастя на яхтї.

Робітники перестали вже підбивати кльоци довбеньками під судно, а той чоловік, що мав витягати гальму спід судна, дістав наказ, щоби ще зачекав. Розходило ся ще о кілька мінут.

Яхт очевидячки підходив чим раз близше. Вже було видко, що на нїм лагодять ся спускати якор. Всїх очи звернули ся тепер на то пишне судно, котрого білї вітрила виглядали від падаючого на них косо проміня сонця, як би золоті. Єго моряки в левантийскій ноші, з червоними фесами на голові, кермували кораблем, а капітан стояв на своїм місци з заду коло керманича і видавав прикази спокійним голосом. Яхт станув тепер як раз против верфти.

Нараз поніс ся загальний крик перестраху. Трабоколько почав сунути ся. З якоїсь незначної причини попустила гальма і корабель рушив як-раз в тій хвили, коли яхт був оберненний до него боком.

Кораблї мусїли тепер конче ударити один об другого. Не було анї часу, анї способу, щоби до того не допустити. На крик людий на березї крикнула і собі перепуджена залога на яхтї.

Капітан, що задержав свою холоднокровність, велїв навертати кораблем, але мимо того була річ майже неможлива, щоби яхт міг ще виминути або навернути передом в ту сторону, в котру сунув ся трабоколько і тим способом бодай ослабити удар.

Трабоколько сунув ся вздовж руштованя. Судно сунуло ся і терло сподом так, що аж виходив білий дим спід него, а задна часть хилила ся вже у воду.

Нараз вискочив якийсь чоловік наперед. Він вхопив за линву, що звисала з корабля з боку. Але надармо запирав ся він ногами об землю і тягнув линву до себе, не зважаючи навіть на то, що она готова потягнути єго за собою: не здержить вже корабля. На щастє була недалеко на тім місци стара пушка, вгнана в землю, що служила замість паля до привязуваня суден. В одній хвили обмотав він линву доокола тої пушки, а підчас коли линва розвивала ся поволи, той чоловік все ще єї придержував, не зважаючи на то, що она готова ще й єго вхопити і роздушити. Так держав він єї з надлюдскою силою може яких десять секунд.

Линва урвала ся. Але тих десять секунд вистало. Трабоколью спустив ся на филї затоки і потонув та виплив знову на верх аж далеко на широкім мори. Перелетїв попри яхт може на стопу далеко від него і гнав дальше, аж якор єго зачепив в сподї об землю та витягнув ся ланц від него і корабель станув.

Яхт був уратований.

Тим чоловіком, котрому нїхто не міг прийти на поміч, бо все стало ся несподївано і в миг ока, був Кап Матїфу.

— Добре, дуже добре! — крикнув Поент Пескаде; він побіг за товаришем, а той обняв єго, але не на то, щоби ним підкидати, як

²) Яхт (слово німецкого походженя: Jagd, значить ся „лови"), невеликий і легкий корабель, призначений первістно до ловів і уживаний найбільше в Данїї, Німеччинї і Анґлїї.

— То незла видумка, — казав панотець — що йно був коло ринку, а ту вже за містом. А я раз у себе кілька годин їхав чверть милі....

При входї на виставу в брамі головній гарну попадянку заінтриґував зараз коловорот (турнїкет), через котрий мусїла переходити. По що то? Коловорот числить сам входячі особи — пояснив я.

Перейшли ми виставу вздовж і впоперек, що заняло споро часу, бо знакомі щораз приставали та навзаводи мене допитували ся, що се, а що те, а відтак і поклали менї задачу, завести їх там, де могли би побачити щось дуже гарного, ідеального, що душу піднесло би понад сїру щоденщину.

Кудиж їх завести найперше, як не до палати штук, на котру справедливо можуть бути Поляки горді. Польска штука стоїть тепер дуже високо, тому у тім найголовнїйшім павільонї на виставі містять ся правдиві скарби. Сама палата, мурована після плянів інжинєра міністерияльного п. Фр. Сковрона, в стилю італїйского ренесансу, виглядає дуже гарно. Від стрийского парку має террасу з двома фонтанами; звідси вид на Львів і на Високий Замок дуже гарний.

Будинок сей подїлений на три частини. З лївої сторони від входу відділ старинностий, по правій перша в нашім краю ретроспективна або історична вистава польскої штуки, від р. 1764 до 1866, а просто від дверий головних великі, знаменито осьвітлені салї, повні образів і різьб. Внутрішнє урядженє будинку, вся декорация саль відзначає ся великим смаком і комфортом. Богаті, на стїнах коври, великі, гарно уложені котари, цїлі гаї екзотичних корчів, на тлї котрих гарно відбивають всякі різьби — все те робить незвичайне, чарівне враженє.

З якимсь страхом ступали ми мовчки по тих салях. Яке ту богацтво! Вистава старинностий занимає чотири салї; в них містить ся яких 1000 предметів, зібраних і відповідно уложених Володиславом Лозиньским. Сей відділ має на цїли дати не лиш погляд на родимі рукодїла артистичні в минувшинї але й представити цивілїзацию і обичаї давної Польщі. На відділ сей складають ся предмети релїґійні і обрядові, збруя, приряди лицарскі, костюмові, річи до домашного ужитку, предмети декорацийні, фантастичні і вибагливі. Дбалість про красу форм знати на всіх тих памятках старих часів. Навіть забійчі армати — і ті відповідно прикрашені так, як би служили до забави...

Тканин, гафтів і коврів єсть звиш 200; они або релїґійно-обрядові або сьвітскі. Годї нам всї описувати, але звернемо увагу на найважнїйші. Єсть там орнат з 16 віку з катедри краківскої, цїлий з оксаміту ґенуеньского в золоті цьвіти з гафтованим хрестом. Цїлий гафт подїлений на сїм піль зі сценами з життя сьв. Станїслава. Гафт сам прекрасний, а представленє подїй мов мальоване. Дальше бачимо там капу, сріблом і золотом гафтовану, уживану при коронациях королів польских. З 11 віку осталась інфула сьв. Станїслава. Тло єї біле, адамашкове, золотом ткане, дорогими камінями висаджуване. Ті річи походять зі скарбу краківскої катедри.

Львівска катедра польска виставила кілька прекрасних старинних тканин і гафтів; так само гарні суть річи львівского костела оо. Кармелїтів, катедри перемиской, костела в Рудках. Орнат з Рудок з синього оксаміту має повздовж пояс польский і рубець з таких-же поясів.

Окрему ґрупу становлять рускі старинности церковні. Гафтів церковних єсть одинайцять; всї, кромі одного, належать до В. Лозиньского. До найцїкавійших належить певно гафт з фелону, зроблений полїхромічно золотом, сріблом і шовком на червонім оксаміті, котрий представляє тринайцять постатий: Христа на престолї (Пантократор) з двома ангелами, Пречисту Діву і десять сьв. Апостолів. Лиця мальовані на перґаминї. Сей гафт, незвичайно цїкавий, походить з 17. віку, а робили єго мабуть гафтарі львівскі, котрі в старім городї Льва становили від 15. столїтя окремий цех. До него належали Русини, Вірмени і Поляки. Найбільше було в нїм Русинів, потім Вірмен, а вкінци Поляків. Всї на Руси старі гафти церковні на яких кількадесять миль кругом Львова суть переважно виробами львівских гафтарів. Они мали свої привілеї, між иншими і той, що зі всїх земель руских кандидати на майстрів гафтарства мусїли складати немов іспит зі свого ремесла у Львові.

У тім зборі В. Лозиньского єсть і другий фелон шовковий з золотистими цьвітами, подібний до описаного висше, з 17 віка. — Дуже гарно задержав ся гафт, представляючий Воскресенє Христове, в промінним овалю, осадженім довкола каменями. Тїло Христа, мальоване на перґаминї, гафт покладений на бронзовій шовковій материї, з синїм краєм, гафтованим полїхромічно шовком в цьвіти і листє. Походить з кінця 18 віку. — Так само добре доховали ся и инші. Декотрі переповнені фіґурами, як н. пр. гафт, представляючий Успенїє Пресьв. Богородиці, в богатих берегах з цьвітів і листя. Христос принимає душу Марії в формі дитинки в пеленках, довкола чотирнацять постатий сьвятих і апостолів. — О. Теляковский з Бучача прислав на виставу гафт з кінця 16 віку. На тлї золотництва, краткованім находить ся одинайцять Угодників Божих.

Розуміє ся, що ті річи мого панотця з під Бескида незвичайно зацікавили. Я-ж єму сказав, що в гуцульскій церкві на виставі можна бачити ще більше церковних старинностий, незвичайно цїнних.

Тілько стїною переділені від християньских, заповняють одну салю жидівскі гафти літурґічні зі Львова, Осьвітима, Решова Нового Санча, Виснича, Ланцута, Тисьмениці, Теребовлї, Товмача, Ярослава і и. На жаднїй виставі не бачили люди жидівских старинностий релїґійних, лише на львівскій можна їх оглядати. Дивно, що галицкий Єрусалим — Броди прислав аж 10. Всї ті гафти то богаті лямбрекіни і заслони від скринї тори, виконані на ріжнобарвних материях золотом, сріблом і барвним шовком в цьвіти, пальми, овочі, зьвірі і т. п. На богато з них є написи европейскі. Найгарнїйша заслона з тисьменицкої божницї.

Такі то обрядові гафти. Щож сказати про сьвітскі? Бачимо в палаті прекрасні старопольскі коври (з них два належать до Монарха): — На стїнї висить величезний східний ковер, здобутий, як кажуть, під Віднем; власність кн. Ром. Сангушка. На тім коврі представлений трохи не весь сьвіт рослинний і звіринний. Фантазия всхідна дала собі ту волю як найбільшу. Кажуть, що в цїлій Европі не можна бачити такого стародавного ковра зі сходу.

Переходом бачиш кільканайцять ґобелїнів, цїнні пишні макати старопольскі і гафти сьвітскі, кусень котари також здобутої мабуть під Віднем, пишні золоті чепцї давних міщанок краківских, диадеми жидівскі, богаті ґорсети жидівок — все то блестить перлами, дорогими камінями, сріблом і золотом. Звиш 70 литих поясів старопольских заповняє шафи. Ті вироби, граючі тисячами красок і взорів, належать до ріжних високородних Поляків.

(Дальше буде).

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 16 липня. В Бастиї увязнено чоловіка, що мав убити редактора Банді.

Новий Йорк 16 липня. Підчас страйку зелїзничого згинуло 12 людий. Шкоду з причини страйку обчисляють на чотири мілїони долярів (близько 10 міл. зр.).

Ріо Янейро 16 липня. Театр Полїтіяма згорів підчас представлення театрального. З людий нїхто не згинув.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Посціш-ний		Особовий			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3 20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·35	—	—
Черновець	6 51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·46
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2·48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2·34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 16	—	7·11	8.13	1·03	—
Стрия	—	—	9·23	9·10	12·46	2·38
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

пилкою, лиш щоби єго обняти, як то він любив обнимати, так, що мало костий єму не поломив.

Тепер же підняли ся оклики признаня зі всїх сторін. Вся товпа тиснула ся до того Геркулеса, котрий був так само скромний, як і той силач у стародавних Греків, та не міг того добре зрозуміти, чого тут нарід так дуже одушевляє ся.

В пять мінут опісля запустив яхт свій якор в порті; елеґантна лодка підвезла єго властителя до берега.

Був то мужчина високого росту, котрому було пятьдесять літ; волосє єго було вже сиве, а борода шпакована, підстрижена після звичаю на Всходї. Бистрі, великі і темні очи, якось дуже рухливі, оживляли єго трохи опалене лице, котрого правильні черти можна було назвати ще красними. Але що зараз з самого початку впадало в очи, то була та благородність, ба якась висшість, що пробивала ся в цїлій єго поставі. Єго морядка одіж, темносині шаравари, такий самий кафтан з жовтими ґузиками, чорний пояс, що під кафтаном оперізував блюзу, єго легкий брунатний капелюх з полотна — все то було єму дуже до лиця і видко було, що він чоловік добре збудований, що ще старости не слїдно.

Скоро той чоловік, по котрім можна було догадувати ся, що він енерґічний і дуже великий богач, вийшов на беріг, пустив ся просто до акробатів, котрих обступили були люди та їх величали.

Всї з великою почестию розступали ся чужинцеви.

Коли підійшов до Капа Матіфу, не витягнув може зараз мошонки, щоби виймити з неї якусь значну заплату, але подав силачеви руку та сказав до него по італїяньски:

— Дякую вам, приятелю за то, що ви зробили!

Капови Матіфу аж якось соромно стало від того, що єму віддають без потреби честь за таку дрібницю.

— Бо то таки красно було, таки величаво, Капе Матіфу — почав Поент Пескаде словословити свого товариша знову на всю губу.

— Ви Французи? — спитав чужинець.

— Ще більше як Французи, бо ми Французи з полудневої Франциї.

Чужинцеви, коли споглянув на них, очевидно жаль їх зробило ся. Їх нужда за надто пробивала ся їм з лиця; то було зараз по них пізнати. Перед ним стояли очевидно два бідні артисти, з котрих один лише що зробив єму прислугу з нараженєм власного житя, бо коли-б трабоколо був вдарив в яхт, то певно не було би обійшло ся без великого нещастя.

— Зайдіть до мене на корабель! — сказав він до них.

— А коли би, мій князю? — спитав Поент Пескаде і поклонив ся, як лиш умів найкрасше.

— Завтра в полудне, о першій годинї.

— Отже о першій годинї — відповів Поент Пескаде, а Кап Матіфу кивнув на то лиш головою, нїби на знак, що годить ся на то.

(Дальше буде.)

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.